

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoPno/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617206772
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5617206772.5

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Anny Mihálikovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov: matky Ing. J. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/XX, XXX XX K. R. a otca R. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, XXX XX K. X., zastúpeného spoločnosťou: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Ďumbierska 3F, 831 01 Bratislava - Nové Mesto, IČO: 36 836 460, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, v štádiu rozhodovania o návrhoch rodičov na nariadenie neodkladných opatrení, o odvolaniach otca a matky proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 9P/94/2017-2380 zo dňa 21. júna 2019 a o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia podaného v priebehu odvolacieho konania, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 9P/94/2017-2380 zo dňa 21. júna 2019 p o t v r d z u j e .

Odvolací súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

Matka Ing. J. K. j e o p r á v n e n á počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia stretávať sa s maloletou V. Q., nar. XX.XX.XXXX, dvakrát mesačne v rozsahu dvoch hodín výlučne za prítomnosti otca a pracovníka Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

Matka j e p o v i n n á dohodnúť s Referátom poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš konkrétny termín stretnutia a tento najneskôr 5 dní vopred písomne oznámiť otcovi maloletej.

Otec j e p o v i n n ý pripraviť maloletú V. na stretnutie a v dohodnutom termíne zabezpečiť účasť maloletej na stretnutí s matkou na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš a pri stretnutiach poskytovať náležitú súčinnosť.

Rodičia s ú p o v i n n í v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť si navzájom túto skutočnosť najneskôr 48 hodín pred začiatkom styku, inak bezprostredne po jej vzniku.

Toto neodkladné opatrenie zanikne dňom právoplatnosti konania aktuálne vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/94/2017.

Týmto sa m e n í uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoP/39/2018 zo dňa 30.08.2018 v časti nariadenej úpravy styku matky s maloletou V..

Odvolanie matky proti výroku I. uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 9P/94/2017-2380 zo dňa 21. júna 2019 o d m i e t a .

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 08.09.2019 z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zakázať styk matky s maloletou V. Q., nar. XX.XX.XXXX (výrok I.). Súčasne zamietol návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 21PPOm/1/2017 zo dňa 26.09.2017, ktorým bola maloletá V. Q., nar. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti otca a na zrušenie neodkladného opatrenia Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7CoP/39/2018 zo dňa 30.08.2018, ktorým bol upravený styk matky s maloletou (výrok II.). Zároveň zamietol i návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola maloletá V. zverená do osobnej starostlivosti matky (výrok III.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na rozhodnutie o návrhoch rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia aplikoval ust. § 324 a nasl. v spojení s § 2 ods. 1 a 2 CMP, keďže Civilný mimosporový poriadok neobsahuje osobitnú úpravu týkajúcu sa neodkladných opatrení vo veci úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom a vo vzťahu k návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že nevychádzal z ust. § 365 CMP. Nariadenie neodkladného opatrenia podľa uvedeného ustanovenia prichádza do úvahy len vtedy, ak sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti (ak dieťaťu nemá kto poskytnúť starostlivosť), alebo ak si to vyžaduje okamžitá ochrana jeho života, zdravia a priaznivého vývoja (ak ide o dieťa zanedbané, týrané a podobne), pričom zdôraznil, že pre rozhodnutie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia. Ku dňu podania návrhov, ako aj vydania uznesenia konajúcim súdom bolo maloleté dieťa právoplatným rozhodnutím súdu (sp.zn. 21PPOm/1/2017 zo dňa 26.09.2017 a uznesením sp.zn. 9P/94/2017 zo dňa 23.10.2017) zverené do osobnej starostlivosti otca. Počnúc dňom 18.05.2019 sa dieťa nachádza v starostlivosti matky. Vo vzťahu k obidvom návrhom rodičov okresný súd zdôraznil zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia - potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov (posúdenie ktorej je na úvahe súdu) a hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má poskytnúť súdom neodkladná ochrana.

3. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 24.05.2019 sa otec domáhal zmeny úpravy styku nariadenej uznesením Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7CoP/39/2018 zo dňa 30.08.2018, spočívajúcom v zákaze styku matky s maloletou. V zmysle poslednej úpravy styku v označenom rozhodnutí, je matka oprávnená stykať sa s maloletou každý nepárny piatok v mesiaci od 15.30 hod. do 18.30 hod. a každú párnú sobotu v mesiaci od 13.00 hod. do 17.00 hod. bez prítomnosti otca. K podaniu návrhu viedlo otca neodovzdanie maloletej do jeho starostlivosti po skončení styku matky s maloletou dňa 18.05.2019, odkedy sa dieťa nachádza u matky. Na návrh otca konajúci súd nariadil výkon rozhodnutí, a to uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 9P/94/2017 zo dňa 23.10.2017, (ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca) a tiež uznesenia Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/39/2018-877 zo dňa 30.08.2018, (ktorým bol upravený styk matky s maloletou), ktoré vykonávacie konanie je vedené pod sp.zn. 9Em/1/2019. Matka bola vyzvaná na dobrovoľné plnenie povinnosti. V čase rozhodnutia súdu o predmetných návrhoch, matka nerešpektovala výzvu na dobrovoľné plnenie povinnosti uloženej právoplatnými súdnymi rozhodnutiami a neodovzdala dieťa otcovi.

4. S prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa, aktuálne nariadené znalecké dokazovanie vo veci znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých (Mgr. Miroslava Švrlová) a znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (MUDr. Jozef Dragašek, PhD.), doterajšiu dočasnú úpravu výkonu rodičovských práv okresný súd považoval za dostatočnú, a to napriek tomu, že matka konala svojvoľne a nerešpektuje právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu. Zároveň uviedol, že matka sa svojím konaním vystavuje nebezpečenstvu trestného stíhania, keďže svoje záujmy povýšila nad záujmy dieťaťa a nie je ochotná rešpektovať rozhodnutia súdu, (ktoré otec na rozdiel od matky dodržiaval). Vo vzťahu k veci samej považoval súd za najdôležitejšie, aby boli vypracované znalecké posudky s tým, že v prípade nevyhnutnej potreby inej dočasnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností súd túto môže nariadiť aj bez návrhu (§ 360 ods. 1 CMP). Na tomto základe v súlade s ust. § 328 ods. 1 CSP okresný súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

5. K návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 27.05.2019, ktorým žiadala zrušiť ňou označené dočasné rozhodnutia súdov vo veci starostlivosti o maloletú, okresný súd uviedol, že tieto môže zrušiť len v prípade zmeny pomerov, alebo ak by odpadli dôvody, pre ktoré boli nariadené, a to aj bez návrhu (§ 363 CMP). Zdôraznil, že tieto rozhodnutia boli nariadené v záujme maloletého

dieťaťa, predovšetkým z dôvodu jeho bezpečnosti (ochrany života a zdravia). V čase, keď bolo dieťa fyzicky u otca na základe rozhodnutia súdu, otec umožňoval matke styk s dieťaťom v rozsahu určenom súdom. Matka svojím konaním vystavila dieťa konfliktu lojality, keď nekoná v súlade so záujmami maloletej dcéry, ale preferuje svoje potreby. Takto dieťaťu situáciu neuľahčuje, naopak túto sťažuje najmä vyostrovaním partnerského a rodičovského konfliktu, do ktorého zaťahuje i dieťa. Matka vytrhla dieťa z stabilného prostredia, zmenila jeho denný režim a bráni akémukoľvek jeho kontaktu s otcom. Túto skutočnosť súd nepovažoval za takú zmenu pomerov v rodine, ktorá by odôvodňovala zrušenie nariadených neodkladných opatrení, a preto návrh matky zamietol. Matka ku svojmu opätovnému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, (ktorý je súčasťou návrhu zo dňa 27.05.2019), ktorým žiadala o dočasné zverenie maloletej V. do svojej starostlivosti, predložila zvukovo-obrazovú nahrávku zo dňa 18.05.2019, kedy si otec v sprievode polície prišiel prevziať k nej maloletú. Opakovane poukázala na vyjadrenia maloletej, že sa k otcovi nechce vrátiť. Z predloženej e-mailovej komunikácie s kolíznym opatrovníkom bolo zrejmé, že matka pravidelne otca informovala o maloletej. Keďže konajúci súd nezistil (v nadväznosti na odôvodnenie výroku II. napadnutého uznesenia) existenciu vážnych dôvodov pre okamžitú zmenu starostlivosti o maloletú v tomto štádiu konania, konštatoval, že nemal na takéto rozhodnutie splnené zákonné predpoklady.

6. Zároveň konajúci súd akcentoval, že pri rozhodovaní o návrhoch rodičov prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia (záujem maloletého dieťaťa ako prvoradé hľadisko v zmysle článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, článku 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Ďalej súd zobral do úvahy úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa a stabilitu prostredia a citového vývinu dieťaťa a ohrozenie vývinu dieťaťa. Po vyhodnotení záverov znaleckého dokazovania bude súd rozhodovať vo veci samej v súlade s jeho záujmami.

7. Proti výroku I. tohto uznesenia podal v zákonnej lehote odvolanie otec a navrhol, aby odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by zakázal styk matky s maloletou V. Q., čím by zmenil uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7CoP/39/2018 zo dňa 30.08.2018; alternatívne žiadal, aby odvolací súd upravil styk matky s maloletou dcérou tak, že matka je oprávnená stýkať sa s maloletou V. Q., nar. XX.XX.XXXX, každý párný týždeň v kalendárnom roku vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 9.30 hod. do 11.30 hod., a to za prítomnosti pracovníkov Občianskeho združenia Z. so sídlom v Y., v ňom určených priestoroch v meste Y. až do právoplatnosti skončenia konania vo veci samej vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš sp.zn. 9P/94/2017, ktorým by zmenil uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7CoP/39/2018.

8. Svoj opravný prostriedok podal odvolateľ z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, d/, f/ a h/ CSP a podľa § 62 ods. 1 CMP. Podotkol, že súd vo svojom rozhodnutí konštatoval neprijateľné správanie matky, ktoré viac-menej morálne odsúdil. Následne však nevytvoril podmienky na riadne zabezpečenie ochrany záujmov a potrieb maloletej dcéry. Tým, že súd zamietol jeho návrh na dočasný zákaz styku matky s maloletou V., rozhodol nesprávne. Takéto rozhodnutie súdu neodráža reálny a podložený skutkový a právny stav veci. Otec zopakoval, že po dobu trvania predmetného konania vo veci samej sa k starostlivosti matky o dcéru vyjadriло viacero odborníkov, (či už zamestnancov Detského centra T., Materskej školy v K. X. alebo viacerých zamestnancov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši a priamo citoval časti vyjadrení týchto osôb), ktoré z obsahového hľadiska všetky konštatovali ohrozenie maloletej dcéry výchovou matky a jej negatívny a nebezpečný vplyv na dcéru. Z dátumov týchto správ je možné usúdiť, že nejde o chvíľkové pochybenie matky vo výchove dcéry, ale ide o dlhodobý stav, ktorý sa neustále stupňuje a naberá na nebezpečnosti. Otec sa úpravou styku matky s maloletou dcérou riadil bez výhrad s prípadnými úpravami časov a dátumov styku po dohode s matkou. Je teda zrejmé, že na rozdiel od matky, (ktorá nerešpektuje súdne rozhodnutia a nerešpektuje ani závery psychológov a odborníkov), otec nemá v úmysle svojvoľne obmedzovať rodičovské práva matky. Na tomto základe považuje otec súčasnú situáciu pre dcéru za výrazne nebezpečnú a ohrozujúcu jej vývoj a zdravie. Nerešpektovaním súdom nariadenej úpravy starostlivosti o maloletú dcéru matka V. od 18.05.2019 odrezala od jej zabehnutého života, jej záujmov, zamedzila jej v socializácii s kamarátmi a so širšou rodinou a drvivú väčšinu času drží dcéru zavretú doma. Matka nedokáže rešpektovať autoritu, nedokáže prijať odporúčania odborníkov, týkajúce sa jej správania ako aj výchovy maloletej dcéry. Z obsahu spisového materiálu musí byť súdu zrejmé, že výlučná starostlivosť matky o dcéru je v značnom rozpore so záujmami dieťaťa. Matka maloletú V. manipuluje, citovo ju vydiera a v skratovom konaní ju dokonca môže ohroziť na živote. V prípade výkonu rozhodnutia odobratím dieťaťa matke môže rovnaká situácia nastať aj v budúcnosti, kedy bude otec povinný odovzdať matke dieťa na styk bez jeho prítomnosti, resp. bez prítomnosti akejkoľvek inej nezaujatej osoby, čo

v konečnom dôsledku môže vyústiť až k dlhodobému skrývaniu sa matky pred príslušnými orgánmi. Z uvedeného dôvodu mal otec za to, že vzhľadom na vyvíjajúci sa skutkový stav súčasná úprava doslova vyžaduje zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností spôsobom, ktorým sa predíde zopakovaní takejto situácie. V tejto súvislosti otec poukázal na závery rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10CoP/51/2018, 10CoPno/1/2019 zo dňa 14.03.2019, v rámci ktorých odvolací súd uviedol pripomienky k správaniu matky voči maloletej dcére, k jej psychickej závislosti na jej sestre S. E., pričom sa vyjadril sa aj k možnosti zákazov, príkazov a obmedzení

vo veci starostlivosti matky o maloletú dcéru, keď uviedol: „Uvedené však neznamená, že k takýmto obmedzeniam nebude prikrôčené, ak matka svoje prejavy a pôsobenie na dieťa nebude korigovať smerom k najlepšiemu záujmu maloletej, t.j. neobmedzí všetky stresujúce faktory, čo zahŕňa najmä zákaz zaťažovania dieťaťa do „spor rodičov“.“ Matka však neupustila od takéhoto správania, a ani od každodenného narážania všetkých vecí súvisiacich s dcérou, a to aj za prítomnosti jej sestry S. E., povýšila svoje absolútne neadekvátne správanie na starostlivosť priamo obmedzujúcu a ohrozujúcu dcéru. Aktuálna situácia si jednoznačne a neodkladne vyžaduje úpravu rodičovských práv a povinností formou obmedzenia styku matky s dcérou. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutia všeobecných súdov. Postupom okresného súdu tak došlo k nesprávnemu výkladu záujmu dieťaťa.

9. V súčasnosti zabezpečuje matka dcére výlučnú osobnú starostlivosť, a to i napriek absolútnej nezhode tohto postupu s doteraz vydanými súdnymi rozhodnutiami. Zamedzuje otcovi styk s maloletou dcérou, ktorý ju od 18.05.2019, (s výnimkou jedného krátkeho stretnutia, ktoré sa uskutočnilo dňa 02.06.2019 v rozsahu cca 10 minút, za prítomnosti matky, matkinej matky a matkinej sestry S. E.), ani raz nevidel a nepočul. Otec má za to, že jeho návrh na úpravu styku matky s maloletou dcérou je opodstatnený a tento priamo odráža a zabezpečuje najlepší záujem dieťaťa, ktorý je konaním matky výrazne ohrozený.

10. Proti uzneseniu okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie i matka, a to proti všetkým jeho výrokom a navrhla, aby odvolací súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým zruší uznesenie okresného súdu o zverení maloletej V. do dočasnej starostlivosti otca zo dňa 26.09.2017 (sp.zn. 21PPOm/1/2017), ako aj neodkladné opatrenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7CoP/39/2018 zo dňa 30.08.2018 a maloletú V. Q., nar. XX.XX.XXXX dočasne zverí do osobnej starostlivosti matky do rozhodnutia vo veci samej.

11. Svoje odvolanie odôvodnila tým, že okresný súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Taktiež súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, neúplne zistil skutkový stav a následne dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navyše konanie má inú vadu - dôkazy, na ktoré sa súd pri vydaní rozhodnutí odvoláva, sú nekompletné, napriek tomu, že sú súčasťou spisu dôkazy, ktoré osvedčujú opak a neboli splnené procesné podmienky. Doterajšie rozhodnutia súdov matka vníma ako vopred pripravený plán otca, ako pripraviť maloletú V. o maminku, a jej rodinu za pomoci svojho bratranca N. E., poslanca NR SR, ktorý neváhal zneužiť svoj politický vplyv na angažovanie sa v súkromno-právnych veciach. Jej dcéra V. sa tak proti svojej vôli stala obeťou svojho otca. Matka v odvolaní ďalej veľmi podrobne opísala priebeh celého doterajšieho konania, podrobne sa vyjadrila k jednotlivým situáciám a dôkazom. Súčasťou jej opravného prostriedku je aj e-mailová komunikácia medzi rodičmi. Nakoľko matka sa v podstatnej časti odvolania zaoberá hodnotením doterajšieho konania súdu vo veci, hodnotením predkladaných dôkazov, ktoré v jednotlivých etapách boli preskúmané súdmi a stali sa východiskom pre doteraz vydané rozhodnutia vo veci starostlivosti o maloletú V. Q., odvolací súd sa zamerlal len na tie skutočnosti, ktoré mali priamy vzťah k poslednému rozhodnutiu súdu v zmysle odvolacieho petitu matky. Podľa matky je celé konanie Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši vo veci úpravy rodičovských práv a povinností maloletej V. Q. extrémne neštandardné a nepredstaviteľným spôsobom porušuje Civilný mimosporový poriadok, Dohovor o právach dieťaťa ako aj základné práva maloletej V. a jej matky. Sudkyňa vlastným spôsobom vykonáva „spravodlivosť“ v rozpore so záujmom dnes iba X-ročného dievčatka, vôbec neberie ohľad na city, túžby a názor dieťaťa, spôsobilosť jej matky vychovávať maloletú V., ktorá si od samého začiatku želá vrátiť do života svoju maminku. V súvislosti s princípom rešpektovania práv dieťaťa bol bez pochybností zistený aj názor maloletej V., ktorý doposiaľ po celú dobu od vydania tohto nezmyselného a vymysleného neodkladného opatrenia od septembra 2017 konajúca sudkyňa, ako aj kolízna pracovníčka úmyselne na žiadosť otca prehliadali, čím konali v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa. Matka poukázala na nové skutkové okolnosti najmä to, že maloletá V. sa opakovane odmieta vrátiť k otcovi a na jej argumentáciu primeranú veku dieťaťa. Otec dcéru izoloval od okolitého sveta. Nemohla chodiť vždy do škôlky, keď chcela, aj napriek tomu, že nebola chorá. V. musela tráviť čas v byte s jeho XX-

ročnou mamou v zafajčenom prostredí a nemohla chodiť von. Otec vykresľoval matku, ako aj jej rodinu v negatívnom svetle. Utvrdzoval dcéru v tom, že matka o ňu nemá záujem. Keď sa V. dožadovala stretnutia s matkou, klamal jej, že mama nemôže prísť, čo ju emočne destabilizovalo. Otec tiež chodieval sám na výlety. Matka sa viackrát snažila nadviazať s otcom komunikáciu a riešiť situáciu v prospech maloletej V. aj navrhovaným psychologickým poradenstvom, ktoré však otec razantne odmietal. Pri posledných stretnutiach sa V. zamykala v aute na parkovisku a nechcela odísť k otcovi. Odlúčenie od matky znášala ťažko, poplakala si a vždy ju bolo treba upokojiť. Bolo to pre obe traumatizujúce. Matka ďalej podrobne popísala posledné stretnutie s maloletou dňa 18.05.2019 až po moment, keď si otec za asistencie polície prišiel po dieťa. V danej súvislosti matka poukázala na obrazovo-zvukový záznam zo stretnutia s otcom a privolanou políciou z 18.05.2019. Maloletá ťažko znášala myšlienku o možnom návrate k otcovi. Matka preto navštívila priamo komisárku pre deti Ing. B. (Úrad komisárky pre deti), pred ktorou i za prítomnosti psychologičky V. spontánne vyjadrila ako jej veľmi v živote chýba starostlivosť od maminky, a že sa k otcovi nechce vrátiť. Záznam z rozhovoru s maloletou V. na Úrade komisárky pre deti v P. bude poskytnutý konajúcej sudkyňi na jej požiadanie. Z týchto dôvodov zostala maloletá V. v starostlivosti matky. O opakovanej snahe matky o komunikáciu s otcom a o riešenie vzniknutej situácie (naposledy 05.07.2019) svedčí i správa psychologičky PhDr. X. s ponukou psychoterapie pre rodičov zo dňa 30.06.2019.

12. V tomto období sa matka viackrát obrátila na ÚPSVaR Liptovský Mikuláš. Sociálna pracovníčka (pani Y.) vykonala pohovor s maloletou, v ktorom sa dcéra V. vyjadrila, že chce zostať v starostlivosti svojej matky a vyjadrila obavu, že otec ju unesie. Dňa 24.05.2019 vykonala sociálna pracovníčka aj šetrenie v domácnosti matky, pri ktorom neboli zistené žiadne nedostatky v jej starostlivosti o maloletú. Bolo zistené, že V. sa cíti bezpečne, šťastne a komfortne a starostlivosť o ňu je riadne zabezpečená tak, že je zabezpečený zdravý psychický, ako aj fyzický vývoj dieťaťa (úradný záznam zo dňa 31.05.2019 a záznam zo šetrenia v domácnosti matky zo dňa 24.05.2019). V tomto období matka a dcéra spolu absolvovali psychologické vyšetrenie u súdnej znalkyne PhDr. Aleny Kopányiovej, PhD., A. XX, P. - klinická psychológia detí a poradenstva, ktorá vypracovala znalecký posudok č. 13/2019, v záveroch ktorého konštatuje, že starostlivosť o V. je zo strany matky riadne zabezpečená. Matka je riadne spôsobilá túto starostlivosť o maloletú zabezpečiť. Maloleté dieťa má silnú emočnú väzbu k svojej matke, ako aj k jej rodine. Absencia matky pri výchove dieťaťa má silný negatívny psychologický vplyv na dieťa. Pri starostlivosti matky o maloletú sú zachované všetky atribúty pre zdravý psychický vývoj dieťaťa. Narušenie terajšieho adaptabilného prostredia by malo negatívny vplyv na maloleté dieťa (označený znalecký posudok je súčasťou spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 9Em/1/2019). Matka navrhla, aby súd v konaní vykonal dokazovanie výsluchom súdnej znalkyne psychologičky Mgr. Boženy Doničovej, výsluch súdneho znalca RNDr. Mgr. Dušana Kešického, PhD., výsluchu riaditeľky MŠ P. K. R. pani H., výsluchom komisárky pre deti pani Ing. L. B. a tiež psychologičky, ktorá pred komisárkou vyšetrila maloletú V., ako aj výsluchov Bc. S. E. - sestry matky maloletej a R. K. - starej matky maloletej. Poukázala aj na obrazovo-zvukovú nahrávku zo stretnutia otca s maloletou V. zo dňa 02.06.2019. Celé stretnutie prebiehalo v pokoji, V. chcela ukončiť stretnutie čo najskôr a kontakt s otcom vnímala so strachom. Jeho dotyky jej boli nepríjemné, nedovolila mu, aby ju pohojdal, začala od strachu kričať, otcovi vadila prítomnosť jej sestry a vyhotovovanie obrazovo-zvukovej nahrávky, ktorej cieľom bolo vyvrátiť jeho klamstvá. Matka poukázala aj na ďalšie stretnutie s otcom zo dňa 21.07.2019, na strach maloletej V. z tohto stretnutia, ktoré sa opätovne ukončilo na naliehanie dieťaťa. Celé stretnutie pozorovali z blízkosti dvaja jej neznámi muži, ktorí toto stretnutie nahrávali.

13. Z uvedených dôvodov má matka za to, že je osvedčená existencia vážnych dôvodov pre okamžitú zmenu starostlivosti o maloletú V.. Z doteraz zabezpečených listinných dôkazov bolo preukázané, že dočasné zverenie maloletej V. do starostlivosti otca nesplnilo účel a vážnym spôsobom zasahuje do práv maloletej V., ako aj práv jej matky.

14. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 21.06.2019 vo výrokoch II. a III. potvrdiť.

15. Poukázal najmä na skutočnosť, že matka svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a odvolanie odôvodňuje tým, že maloletú dcéru má v súčasnosti vo svojej starostlivosti, tvrdiac, že údajne dieťa nechce ísť k otcovi. V komunikácii predkladanej súdu dokonca uvádza, že je potrebné absolvovať sedenia u psychológa, aby bolo možné otcovi vôbec umožniť styk s maloletou dcérou, nakoľko sa ho dcéra v súčasnosti bojí. Otec upozornil, že matka takto koná napriek účinným a právoplatným uzneseniam súdov, na základe ktorých bola maloletá dcéra zverená do osobnej starostlivosti otca. Absolútne nerešpektuje súdnu autoritu a zároveň podkopáva aj rodičovské práva otca, ktorému s

výnimkou dvoch párminútových stretnutí, ktorých bola účastná aj sestra a matka matky (stará matka maloletého dieťaťa), neumožňuje žiaden styk s dcérou. Z priebehu celého konania (čo v konečnom dôsledku potvrdil aj Krajský súd v Žiline svojim uznesením), je zrejme, že tieto osoby pravidelne a výrazne narušujú vzťah medzi otcom a matkou, vyvolávajú konfliktné situácie, prípadne tieto ešte väčšmi vyhrocujú. V podobnom duchu prebiehal aj vyššie uvedený styk otca s maloletou dcérou, kedy maloletú dcéru matka a stará matka pevne držali za ruku, nedovolili jej komunikovať s otcom. Otcovi nedovolili dať dcére ani pusu alebo ju objasť. Stará matka a sestra matky slovné útočili na otca a vytvárali konfliktnú situáciu, ktorá skončila ich odchodom aj s maloletou V.. V danej súvislosti otec poukázal na to, že matke bol v priebehu konania opakovane umožnený styk s maloletou dcérou, či už prostredníctvom psychológov Detského centra T. a neskôr aj bez prítomnosti tretích osôb. Nevyhovoval jej však ani jeden spôsob styku, správala sa neprispôsobivo a na maloletú dcéru vyvíjala tlak, (emočne ju zaťažovala a osočovala pred ňou otca). I napriek tejto skutočnosti otec vždy matku rešpektoval. Maloletú dcéru vždy pripravil

na styk s matkou a túto jej v určenom čase odovzdal. Otec rešpektoval aj matkine svojvoľné predlžovanie styku. Preto je absurdné hovoriť o ňom ako o osobe, ktorá má údajne popierať rodičovské práva matky a správať sa k nej negatívnym spôsobom. V rozpore s tým je práve správanie matky, na ktoré už otec poukázal. Uviedol, že matka do dnešného dňa nespupracuje so psychológom, psychiatrom, ako ani inými osobami určenými súdom. Neustále napáda zaujatosť všetkých osôb, s ktorými v rámci konania prišla do kontaktu, (či už sú to sudcovia okresného súdu, krajského súdu, pracovníci ÚPSVaR alebo akýkoľvek iný odborník, ktorý by mohol byť v konaní nápomocný). Svojím správaním matka zabraňuje akémukoľvek postupu súdu v konaní vo veci samej. Ak by riadne spolupracovala a zúčastňovala sa úkonov vyplývajúcich z pokynov súdu, súd už mohol vo veci samej rozhodnúť. Jediná okolnosť, ktorá sa zmenila od vydania uznesení, ktorými bola maloletá V. zverená do starostlivosti otca je, že matka sa rozhodla svoje absolútne bezohľadné správanie voči súdu a najmä voči maloletej dcére, povýšiť na úroveň, kedy už nielenže bráni v ďalšom postupe súdov, ale aj protiprávne porušuje vydané uznesenia. Maloletú dcéru vytrhla zo stabilného prostredia, v ktorom žila, izolovala ju od všetkých podnetov, ktoré pre ňu boli zo života s otcom známe a začala dcéru manipulovať proti otcovi a očierňovať ho v jej očiach. Tvrdenie matky, že v konaní nebol zisťovaný názor maloletej dcéry, označil otec za nepravdivé. Maloletá V. bola viackrát účastná pohovorov na ÚPSVaR, ako aj sedení u psychologičky, a to za prítomnosti obidvoch rodičov. Matka však všetky závery z týchto sedení odmieta. Jediné vyjadrenia maloletej dcéry, ktoré považuje za relevantné, sú vyjadrenia nahraté pod jej tlakom alebo len citované v jej podaniach. Otec ďalej poukázal na to, že pokiaľ matka nebola zo strany tretej osoby upozornená na svoje správanie, vyvíjala na maloletú dcéru tlak, emočne ju vydierala, osočovala otca a podobne. Z uvedených dôvodov vyjadrenia maloletej dcéry zadovážené zo strany matky považuje otec za irelevantné. Matka dokáže maloletú dcéru ovplyvniť a V. povie pred matkou presne to, čo od nej matka očakáva. K dôkazom predloženým matkou sa otec i súd v priebehu konania už viackrát vyjadrili. Napríklad znalecký posudok RNDr. Mgr. Kešického, PhD., vychádzal výhradne z tvrdení matky a ňou vyselektovaných a skreslených dôkazov. Rovnako je to aj v prípade ostatných dôkazov predložených matkou (vyjadrenie PhDr. X., odborného vyjadrenia Mgr. E. a PhDr. D. Q., PhD.). Z tvrdení maloletej dcéry je teda celkom zrejme, že tieto boli výrazne ovplyvnené matkou. Matka dopredu poučila maloletú V. o tom, ako sa má v prítomnosti psychologičky správať a vyjadrovať. Otec tiež uviedol, že v priebehu konania nedošlo k žiadnemu porušovaniu práv matky, ako ani dieťaťa zo strany súdu. Práve naopak, v záujme zabezpečenia čo najlepšieho záujmu maloletej dcéry bol matke opakovane s dcérou modifikovaný styk. Je to práve matka, ktorá popiera práva maloletej dcéry na výchovu zo strany otca, a ktorá nerešpektuje rozhodnutia súdov, odporúčania psychológov, vďaka ktorým by bolo možné jej styk s dcérou rozšíriť. Matka nerešpektuje ani odporúčania ÚPSVaR. Ako jediné správne postupy a rozhodnutia v prípade starostlivosti o maloletú dcéru považuje matka len tie svoje. Tomu nasvedčuje aj aktuálny stav, kedy sa matka rozhodla nevrátiť maloletú dcéru do starostlivosti otca. Pokiaľ si je matka istá správnosťou svojich výchovných metód a je presvedčená, že by mala byť maloletá dcéra zverená do jej osobnej starostlivosti, otcovi nie je zrejme, prečo neustále zabezpečuje dôkazy vyhotovené bez vyšetrenia otca a odmieta sa zúčastniť súdom nariadeného znaleckého dokazovania. Vo vzťahu k záznamu ÚPSVaR zo dňa 24.05.2019 otec poukázal na nesprávnu interpretáciu dôkazov zo strany matky. Označený záznam totiž neobsahuje žiadne obdobné tvrdenia pracovníka ÚPSVaR. Naopak z jeho obsahu vyplýva, že matka bola opakovane poučená o povinnosti rešpektovať rozhodnutia súdov. Matka odmietla, aby ÚPSVaR vykonal rozhovor s maloletou dcérou bez jej prítomnosti, čo len nasvedčuje jej potrebe plne kontrolovať maloletú V.. V súvislosti so stretnutím otca s maloletou dcérou dňa 21.07.2019 otec uviedol, že toto stretnutie trvalo len pár minút a skutočnosti uvádzané matkou o jeho priebehu nie sú pravdivé. Opätovne ide o jej snahu očierniť otca a vykresliť ho ako tyrana. Otec zdôraznil, že styku

sa zúčastnil sám. Bola to práve matka, ktorá prišla na styk v sprievode jej matky a sestry. V súvislosti s trestnými konaniami a priestupkovými konaniami, ktoré matka vo svojich podaniach uviedla, otec zdôraznil, že v každom prípade išlo o trestné oznámenie alebo oznámenie o spáchaní priestupku podané výhradne zo strany matky alebo jej sestry S. E.. Z dôkazov založených v spise je zrejmé, že otec nebol ani v jednom z týchto prípadov odsúdený, či už za priestupok alebo trestný čin. Vo vzťahu k vyjadreniam, v ktorých matka poukázala na odmietavý postoj maloletej V. voči otcovi, či na nevhodné výchovné prostredie maloletej v zafajčenom byte, kde dcéra len pozerala televízor, a tiež o nemožnosti V. chodiť von, či o výlučnej výchove zo strany matky otca, ako aj zákaze navštevovať predškolské zariadenie, dal otec do pozornosti vyjadrenie ÚPSVaR k odvolaniu matky zo dňa 06.08.2019, ktoré bolo vyhotovené v rámci konania o výkon rozhodnutia vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9Em/1/2010. Maloletá V. prestala navštevovať materskú školu od 18.05.2019, kedy nebola odovzdaná do starostlivosti otca. K tvrdeniam matky ohľadne ním odmietanej odbornej starostlivosti, ktoré má slúžiť na zlepšenie komunikácie medzi rodičmi (odmieta poradenstvo zo strany psychologičky PhDr. X.) otec poukázal na to, že je absurdné, aby sa rodičia zúčastňovali psychologického poradenstva 300 km od miesta bydliska (v P.). Samotná psychologička sa v e-maili zo dňa 30.06.2019 vyjadrila, že takýto postup by bol logisticky náročný. Otec opakovane matke uviedol, že má záujem a súhlasí so psychologickým poradenstvom. Trval však na tom, aby matka sama slobodne vybrala akéhokoľvek iného psychológa v jednom z okresov K. R., Y. alebo I.. Otec opakovane zdôraznil, že už vyše štvrtroka nemá umožnený akýkoľvek riadny kontakt s maloletou dcérou. Jeho starostlivosť o maloletú dcéru bola v priebehu konania predmetom viacerých šetrení zo strany ÚPSVaR. Ani raz nebol zistený akýkoľvek nedostatok v jeho starostlivosti o dieťa. Naproti tomu boli však opakovane zistené nedostatky v starostlivosti matky o maloletú dcéru, a to nielen zo strany ÚPSVaR, ale aj zo strany psychológov a rôznych iných osôb, ktoré prišli do kontaktu s matkou. Z matkinho návrhu je zrejmé, že táto žiada súd, aby schválil jej protiprávne konanie, ktorého sa v súčasnosti dopúšťa, a to na základe fabulácií, skresľovania skutočností a dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise. Je absolútne neprípustné, aby si matka vynucovala rozhodnutia súdov protiprávnym až trestným konaním. Otec preto požiadal súd, aby rozhodol v zmysle jeho návrhu prezentovanom v tomto vyjadrení. V celom rozsahu poukázal na všetky svoje doterajšie podania, ústne vyjadrenia zaznamenané v tomto konaní, a tiež v konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 9Em/1/2019. Okrem predloženej e-mailovej komunikácie je prílohou tohto vyjadrenia aj správa ÚPSVaR Liptovský Mikuláš zo dňa 06.08.2019 podaná pre účely vykonávacieho konania vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 9Em/1/2019.

16. Matka sa k odvolaniu otca nevyjadrila. V priebehu odvolacieho konania zaslala odvolaciemu súdu e-mailovú komunikáciu týkajúcu sa dôvodov, pre ktoré sa nedostavila na znalecké dokazovanie nariadené na deň 22.08.2019, e-mailovú komunikáciu medzi rodičmi, ktorá bola zasielaná na vedomie okresného súdu, ako aj pracovníčky ÚPSVaR Liptovský Mikuláš a komisára pre deti, spolu s prílohou fotografií dieťaťa.

17. Dňa 10.09.2019 bol odvolaciemu súdu doručený návrh matky na zrušenie neodkladných opatrení a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým matka v zmysle ust. § 365 ods. 1 CMP opätovne navrhla dočasne zveriť maloletú V. Q. do jej osobnej starostlivosti do rozhodnutia vo veci samej.

18. Poukázala na závažnú zmenu v pomeroch. Dňa 06.09.2019 počas prvej vyučovacej hodiny v Základnej škole F. J. J., ul. Q., K. R. (kde bola maloletá riadne prijatá), totiž otec pod zámienkou, že ide s maloletou na plánované lekárske vyšetrenie vzal dcéru, ktorá údajne začala plakať a nechcela s ním odísť. V ten istý deň otec na telefonickú výzvu pracovníčky ÚPSVaR Liptovský Mikuláš odmietol pohovor z dôvodu, že odišiel mimo okresu K. R.. Otec zobral dcéru na neznáme miesto a odmieta komukoľvek oznámiť, kde sa nachádza. Otec tiež V. bráni v styku a kontakte s matkou. Vyvoláva v dieťaťu strach a stres. Násilne ho izoloval od známeho prostredia, citovo dieťa vydiera a spôsobuje mu fyzické a psychické utrpenie. Otec neodôvodnene obmedzuje dieťaťu plnenie povinnej školskej dochádzky, prístup k matke a jej rodine, čo sa do budúcnosti odrazí negatívne na jej psychickom zdraví. Matka tiež vyjadrila obavu, že otec koná skratovo, môže ohroziť život V.. Aj v minulosti bolo jeho konanie nepredvídateľné, impulzívne z pozície sily. Otec bol v minulosti obvinený pre násilie, no dĺžka liečenia následkov po zranení nezodpovedala vyvedeniu trestno-právneho následku. V skratovom konaní môže otec dieťaťu ublížiť nielen psychicky, ale aj fyzicky. Matka má podozrenie, že teraz otec bez lekárskeho predpisu podáva dieťaťu rôzne lieky za účelom vyvolania apatie. Vzhľadom na ohrozenie života dieťaťa matka žiadala o urýchlené riešenie veci. Matka ďalej uviedla, že opakovane iniciuje snahu o riešenie rodičovského vzťahu tak, aby maloletá

mala vo svojom živote obidvoch svojich rodičov. Podľa jej názoru bola osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov navrhovaným neodkladným opatrením. Prílohou tohto návrhu je aj trestné oznámenie z podozrenia týrania maloletého dieťaťa podané na OO PZ Liptovský Mikuláš dňa 08.09.2019. Následne matka doplnila, že maloletá je stále unesená otcom, ktorý sa s ňou zdržiava na neznámom mieste (e-mail zo dňa 09.09.2019), neodpovedá jej na e-maily, nedvíha telefón a dňa 08.09.2019 opätovne nedovoliť nastúpiť dcére do školy. Zamestnávateľ otca (ZŠ X. v K. X.) nemá vedomosť o tom, kde sa otec s maloletou nachádza, na výzvu kolíznej opatrovníčky sa otec nedostavil na ÚPSVaR. Dňa 09.09.2019 a 11.09.2019 zaslal otec matke písomnú informáciu o maloletom dieťati spolu s fotografiami, čo následne potvrdila i matka v ďalších e-mailoch zaslaných súdu.

19. V ďalších písomných podaniach doručených súdu prevažne elektronickou formou (e-mailoch) matka podrobne opísala priebeh udalostí od 06.09.2019, predložila komunikáciu s ÚPSVaR Liptovský Mikuláš z 11.09.2019 (č.l. 2788 súdneho spisu), komunikáciu s riaditeľkou ZŠ F. spojenej školy, J. J. v K. R. z 10.-11.09.2019 (č.l. 2790-2794 súdneho spisu). Podaním zo dňa 13.09.2019, matka dala súdu do pozornosti bezdôvodné vymeškávanie školskej dochádzky u maloletej (otec šiesty deň dcéru nedal do školy a nepozná dôvody jeho konania). Otec naďalej neumožňuje matke žiaden kontakt s dcérou (ani telefonicky). Matka tiež prezentovala snahu prostredníctvom sociálnej pracovníčky - p. Y. sprostredkovať kontakt s maloletou V., a tiež získať informácie o návšteve školy prostredníctvom triednej učiteľky a riaditeľa školy, do ktorej otec prihlásil dcéru (ZŠ s materskou školou X., K. X.). Matka poukázala na ataky zo strany školy voči nej ako aj jej sestre p. E. za asistencie Mestskej polície zo dňa 12.09.2019, ktoré sú predmetom šetrenia polície (trestné oznámenia zo dňa 12.09.2019 na p. R. - náčelníka Mestskej polície v K. X. a p. R. O. - riaditeľa ZŠ X. v K. X., č.l. 2810-2816 súdneho spisu). Matka podala na okresnom súde návrh na výkon rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoP/39/2018 z 30.08.2018. V podaní zo dňa 17.09.2019 predložila e-mailovú komunikáciu rodičov zo dňa 16.09.2019, v ktorej opakovane zdôraznila, že otec bezdôvodne bráni dieťaťu plniť povinnú školskú dochádzku.

20. Otec prostredníctvom splnomocneného zástupcu zaslal súdu na vedomie dôkazné prostriedky (písomný záznam F. spojenej školy v K. R. k udalosti zo 06.09.2019 - popis faktov o prevzatí mal. V. zo školy jej otcom po predložení príslušných dokladoch a následný príchod matky spolu s jej sestrou do školy; školskú zápisnicu Základnej školy s materskou školou X. v K. X. z 11.09.2019 o opätovnom narúšaní vyučovacieho procesu matkou mal. V. a jej sestrou - p. E. a potvrdenie OO PZ Liptovský Mikuláš zo dňa 12.09.2019 o oznámení priestupku R. O., riaditeľom základnej školy na p. S. E.), ktorými poukázal na aktuálne agresívne a neprimerané správanie matky a vyvodil z nich potrebu vyhovieť jeho návrhu na vydanie neodkladného opatrenia.

21. V písomnom podaní zo dňa 18.09.2019 (č.l. 2847-2859 súdneho spisu) matka zopakovala skutočnosti a dôkazy uvedené v jej návrhoch na nariadenie neodkladných opatrení, písomných vyjadreniach ako aj odvolaní. Jeho súčasťou boli aj úradné záznamy spísané na ÚPSVaR Liptovský Mikuláš zo dňa 06.09.2019 (o 11.00 hod. a o 13.00 hod.) a fotografie maloletej z jej prvých dní v škole. V e-mailoch zaslaných otcovi zo dňa 13. a 14.09.2019 sa matka opakovane dožadovala stretnutí s maloletou (č.l. 2861 súdneho spisu). E-mailom zo dňa 19.09.2019 matka upozornila riaditeľa ZŠ s materskou školou X. v K. X., že konaním otca, ktorý neumožňuje maloletej V. plniť povinnú školskú dochádzku dochádza k ohrozovaniu mravnosti dieťaťa a vyzvala riaditeľa na plnenie jeho povinností. Uviedla, že deviaty deň jej ako zákonnej zástupkyňi dieťaťa neposkytla škola informácie, z akého dôvodu jej dieťa nechodí do školy resp. z akého dôvodu sa triedny učiteľ uspokojil len s tvrdením otca, že dieťa je choré, pričom ani policajtom pri preverovaní tejto veci neboli poskytnuté iné informácie. Písomným podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 30.09.2019 dala matka do pozornosti, že jej bolo doručené rozhodnutie riaditeľa ZŠ s materskou školou X., K. R. zo dňa 20.09.2019 o povolení individuálneho vzdelávania ich dcéry V. Q. v období od 23.09.2019 do 31.08.2020, ktoré predložila spolu so žiadosťou otca a jej sťažnosťou podanou voči tomuto rozhodnutiu. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola obava otca, že škola nedokáže, a ani nemá možnosť zabezpečiť bezpečnosť žiačky. K tomu matka uviedla, že otec sa snaží účelovo vyvolať konflikt, izolovať matku od dieťaťa a vykresľovať ju v zlom svetle (tak ako v minulosti). Riaditeľ školy ako dlhodobý priateľ otca (otec je v tejto škole zamestnaný) podporuje správanie otca. Napriek tomu, že matka sa chodila informovať do školy na dôvod neprítomnosti dcéry v škole (údajne z rodinných dôvodov a zdravotných dôvodov), riaditeľ školy mal od otca informácie a vedel ako bude vo veci postupovať, matke tieto zatajil. V tejto súvislosti matka poukázala na žiadosť otca zo dňa 19.09.2019, jej doručenie riaditeľovi dňa 20.09.2019 a promptné

rozhodnutie riaditeľa o žiadosti v deň jej doručenia). Dôvody uvedené v žiadosti sú v rozpore s realitou. Otec týmto spôsobom bráni V. bez náležitého dôvodu navštevovať školu, čím jej spôsobuje obrovskú traumu. Matka písomne navrhla otcovi, aby umožnil V. chodiť do školy medzi deti. Nemá záujem o žiadne rozbroje, nechce, aby V. trpela. Pokiaľ to pomôže, prehlásila, že nebude do tejto školy za ňou chodiť. Otec ju však ignoruje, naďalej jej bráni v kontakte s maloletou. Súčasne matka zotrvala na nariadení neodkladného opatrenia a na dôvodoch v ňom uvedených.

22. Vyššie uvedené podania boli doručené v priebehu odvolacieho konania účastníkom konania na vedomie v zmysle § 374 CSP.

23. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 CMP a toto rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. Zároveň v zmysle § 362 CMP rozhodol o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý zamietol.

24. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o návrhoch rodičov o neodkladných opatreniach, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 236 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

25. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. V zmysle § 360 ods. 1 CMP môže súd nariadiť neodkladné opatrenie aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

27. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu (§ 362 druhá veta CMP).

28. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

29. Ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti, alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví (§ 365 ods. 1 a 2 CMP).

30. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu nepredstavuje rozhodnutie vo veci samej, ale jedná sa o rozhodnutie súdu v štádiu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré iniciovali rodičia maloletej. Dokazovanie v konaní o vydanie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

31. Preskúmaním spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie prvoinštančného súdu, ktorým zamietol návrhy rodičov na nariadenie neodkladných opatrení (bližšie uvedených v bode 1. tohto odôvodnenia) je vecne správne.

32. V čase vydania napadnutého uznesenia súdom prvej inštancie (21.06.2019) v zmysle vyššie označených súdnych rozhodnutí bol výkon rodičovských práv k mal. V. Q. dočasne upravený tak, že maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti otca až do právoplatného skončenia konania vo veci samej (uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/94/2017 zo dňa 23.10.2017) a na základe poslednej úpravy styku uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoP/39/2018 zo dňa 30.08.2018 bola matka oprávnená stýkať sa s maloletou V. každý nepárny piatok v mesiaci od 15.30 hod. do 18.30 hod. a každú párnú sobotu v mesiaci od 13.00 hod. do 17.00 hod. bez prítomnosti otca. Už súčasťou rozhodnutia odvolacieho súdu o úprave styku bol výrok, ktorým odvolací súd zamietol návrh matky na dočasné zverenie maloletej V. do starostlivosti matky a zrušenie rozhodnutia o dočasnom zverení maloletej do osobnej starostlivosti otca.

33. Z posledných rozhodnutí súdov o dočasnej úprave výkonu rodičovských práv k maloletej V. odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoP/51/2019, sp. zn. 10 CoPno/2/2019 zo dňa 14.03.2019, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie okresného súdu č.k. 9P/94/2017-936 zo dňa 06.08.2018, ktorým súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletej V. do jej dočasnej osobnej starostlivosti a zrušenia rozhodnutí súdom vydaných v tomto smere (zverenia do dočasnej starostlivosti otca, úpravy styku s matkou) a pre nepreukázanie relevantnej zmeny pomerov zamietol aj návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by sa zmenila úprava jej styku s maloletou V.. Súčasne odvolací súd zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby styk matky s mal. V. v určenom čase prebiehal za účasti pracovníkov občianskeho združenia Z., o.z., so sídlom v Y., v určených priestoroch v meste Y.. Naposledy o dočasnej úprave rodičovských práv k mal. V. rozhodoval Krajský súd v Žiline uznesením sp.zn. 7CoP/34/2019 zo dňa 05.06.2019, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 9P/94/2017-1623 zo dňa 30.04.2019 o zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola mal. V. zverená do striedavej osobnej starostlivosti rodičov.

34. Z prezentovaných rozhodnutí je evidentné, že bez toho, že by v súdnej veci došlo k osvedčeniu zásadnej zmeny pomerov vyžadujúcu si neodkladnú úpravu pomerov, rodičia (no hlavne matka) majú tendenciu opakovanými návrhmi dosiahnuť zmenu dočasnej úpravy výkonu rodičovských práv k maloletej V. nariadenú na základe právoplatných súdnych rozhodnutí citovaných v bode 32. odôvodnenia tohto rozhodnutia a opakovane ich spochybňovať. Z opakovaných návrhov a vyjadrení matky je evidentné, že sa doteraz nedokázala zmieriť s vývojom udalostí v jej partnerskom ako aj rodičovskom vzťahu. Napriek tomu, že stále zdôrazňuje najlepší záujem dieťaťa, neuviedla si, alebo si nechce uvedomiť, že v tomto štádiu konania aktuálne platná dočasná úprava rodičovských pomerov k maloletej V. je postačujúca (čo bolo opakovane potvrdené aj vyššie citovanými rozhodnutiami súdov). Nie je teda zodpovedné vo vzťahu k maloletej V., a ani v najlepšom záujme dieťaťa nedôvodnými podaniami brániť súdu vykonať plnohodnotné dokazovanie za účelom meritórneho rozhodnutia.

35. V tomto prechodnom období (pokiaľ súd meritórne nerozhodne vo veci samej) má prevážiť záujem na stabilite výchovného prostredia u maloletého dieťaťa pri súčasnom zabezpečení primeraného priestoru na zachovanie a rozvíjanie kontaktov medzi maloletou V. a matkou tak z pohľadu najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa ako aj z pohľadu emočných väzieb matky. Rodičia sú povinní prekonať frustráciu z rozpadnutého partnerského vzťahu i vzájomnú animozitu a v najlepšom záujme svojho dieťaťa rešpektovať súdne rozhodnutia vydané v prebiehajúcom konaní.

36. Ako správne uviedol okresný súd v napadnutom rozhodnutí, doterajšia dočasná úprava rodičovských práv je postačujúca. Aj pre tento prípad odvolací súd opakovane uvádza, že v čase rozhodovania okresného súdu neboli osvedčené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali navrhovanú úpravu pomerov či už zo strany otca na zákaz styku matky s maloletou V., alebo zo strany matky na zmenu výchovného prostredia maloletého dieťaťa, t.j. dočasné zverenie mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a zrušenie ňou označených rozhodnutí. V súvislosti s vydanými súdnymi rozhodnutiami bola v konaní opakovane preverovaná úroveň starostlivosti otca o maloletú V. a v jeho starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky a to ani pri poslednom rozhodovaní súdu. Navyše otec rešpektoval styk matky s maloletou V. a v tomto smere jej vychádzal v ústrety.

37. Len rešpektovanie tohto dočasného stavu a disciplinovanosť rodičov pri relevantnom uplatňovaní svojich rodičovských práv a plnení rodičovských povinností je zárukou, že prechodné obdobie dočasnej úpravy rodičovských práv, (ktorej sa nedá uprieť, že rodičovské práva matky najmä pri styku sú minimalizované oproti riadnej úprave styku vo veci samej), nebude dlhé a bude kontinuálne smerovať k vykonaniu dokazovania v zmysle návrhov účastníkov konania a medzi nimi na ťažiskovo nariadené znalecké dokazovanie. Za daných okolností a stavu veci aj odvolací súd favorizuje meritórne rozhodnutie vo veci.

38. Pokiaľ ide o návrhy matky na vykonanie dokazovania v štádiu rozhodovania o návrhoch na nariadenie neodkladných opatrení, vzhľadom na charakter tohto konania nie je priestor na vykonanie rozsiahleho dokazovania. Poprelo by to logiku neodkladného opatrenia ako pružného nástroja na rýchlu úpravu právnych pomerov účastníkov konania.

39. Rovnako nepovažuje odvolací súd za správne, ak si matka zabezpečuje dôkazy, ktoré podávajú skreslený, jednostranný, a teda neobjektívny pohľad na vec. Je potrebné zdôrazniť, že súd dokáže zabezpečiť priestor na predkladanie návrhov na vykonanie dokazovania priamo na pojednávaní a rovnako pružne sa vysporiadať aj s účinnou obranou účastníkov, napr. vzneseným námietkam zaujatosti voči ustanoveným znalcom a v záujme rýchleho rozhodnutia veci zabezpečiť nestranný pohľad odborníka na vec. V záujme zodpovedného prístupu nie je namieste „bojkotovať“, resp. mariť vykonanie znaleckého dokazovania bez predloženia konštruktívneho riešenia zo strany rodiča (matky). Je predsa v záujme každého rodiča, aby bol v konaní preukázaný skutočný stav veci, čo sa nezaobíde bez vzájomnej konfrontácie dôkazov. Z uvedených dôvodov súd v štádiu rozhodovania o návrhoch rodičov na nariadenie neodkladných opatrení na tieto dôkazy neprihliadal. Je potrebné zdôrazniť, že negatívne ovplyvňovanie dieťaťa vo vzťahu k niektorému z rodičov, vyvíjaný tlak na dieťa, vynucovanie si pozornosti dieťaťa, pokiaľ bude v konaní osvedčená resp. preukázaná bude mať nesporne vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

40. Z obsahu spisu i doteraz vykonaného dokazovania vyplýva, že maloletá V. má nesporne pozitívny vzťah ku každému z rodičov. Z daného pohľadu je v záujme maloletého dieťaťa zachovať jeho kontakt s obidvomi rodičmi. Práve preto aj napriek svojvoľnému konaniu matky, ktorá po poslednom stretnutí dňa 18.05.2019 neodovzdala maloletú V. po ukončení styku otcovi, ani odvolací súd nepovažoval za správne „len“ z tohto dôvodu zakázať styk matky s dieťaťom, tak ako to navrhoval otec vo svojom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Takéto rozhodnutie by totiž jednoznačne nebolo v najlepšom záujme dieťaťa.

41. Obava otca, že takéto konanie matky sa bude opakovať má svoj racionálny základ, a preto je dôvodná. Na tomto základe odvolací súd pristúpil k zmene úpravy styku matky s maloletou V. (s dopadom na zmenu rozhodnutia Krajského súdu v Žiline 7CoP/39/2018 zo dňa 30.08.2018), nariadením neodkladného opatrenia (§ 360 ods. 1 CMP, § 362 druhá veta CMP) tak, že tento bude prebiehať v prítomnosti otca a za asistencie pracovníka Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Liptovský Mikuláš v zmysle pravidiel stanovených vo výrokovvej časti tohto uznesenia. Nakoľko ide o úpravu styku rodiča (matky) s dieťaťom, a nie s inými rodinnými príbuznými, odvolací súd zároveň zdôraznil, že výlučne jedine rodičia (matka a otec) maloletej V. sú oprávnení byť prítomní pri asistovaných stretnutiach so psychológom na ÚPSVaR Liptovský Mikuláš. Je totiž nevyhnutné eliminovať konfliktné situácie vyvolávané rodinnými príslušníkmi zo strany matky a vytvárať podmienky pre hladký priebeh týchto stretnutí bez stresujúcich faktorov najmä vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Zároveň je potrebné dodať, že v prípade, ak rodičia budú takto upravený styk rešpektovať, môže súd z podnetu ÚPSVaR z úradnej povinnosti opätovne pristúpiť k obnoveniu stretávania bez jeho asistencie.

42. Je na škodu veci, že takmer bezproblémový priebeh stretnutí matky s maloletou V., (ktorý si prešiel svojím vývojom), a dostal sa do štádia, že sa rodičia vedeli dohodnúť aj na zmene termínu stretnutí prípadne na ich predĺžení, boli zmarené svojvoľným konaním matky, ktorá sa rozhodla konať na vlastnú päsť a zmarila všetko doterajšie vyvinuté úsilie a začiatok dobrého vývoja rodičovských vzťahov. Z uvedeného je zrejmé, že apelovanie súdu, aby rodičia (v tomto prípade matka) svoje správanie v rámci rozhodovania súdnej veci podriadili tomu, aby maloletá V. nebola zaťahovaná do rozpadu ich partnerského vzťahu, prípadne vzniknuté situácie vo vzťahu k vedenému konaniu jej boli šetrne a primerane vysvetlené, (aj keď mala matka pocit, že maloletej sa nechce od matky odísť, resp. akékoľvek otázky dieťaťa ohľadom prebiehajúceho konania), nepadli na úrodnú pôdu. Odvolací súd sa preto v záujme opätovnej stabilizácie pomerov vrátil k asistovaným stretnutiam. Na rozdiel od návrhu otca ktorý žiadal, aby tieto stretnutia prebiehali v určených priestoroch občianskeho združenia Z., no najmä v záujme šetrenia času, ktorý sa môže využiť na kontakt s dieťaťom a tiež v záujme flexibilnej realizácie týchto stretnutí, tieto situoval stretnutia na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši.

43. Z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia doručeného (okresnému i krajskému súdu dňa 08.09.2019) už v priebehu odvolacieho konania vyplynulo, že aktuálne je maloletá V. v osobnej starostlivosti otca. Matka v návrhu podrobne popisuje deň 06.09.2019, kedy otec pod zámienkou lekárskeho vyšetrenia odviezol maloletú V. zo školy, do ktorej ju ona prihlásila, na neznáme miesto,

nepodával jej žiadne informácie o maloletej a vyjadrila dôvodnú obavu o život, psychické i fyzické zdravie dieťaťa. Uvedené skutočnosti považovala matka za vážny zásah do práv dieťaťa, ktoré sa nevie brániť. Z týchto dôvodov matka opätovne žiadala v súlade s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, (ktoré ako vyplýva vyššie bolo predmetom prieskumu odvolacieho súdu), o dočasné zverenie maloletej V. do svojej starostlivosti a zrušenie doterajších rozhodnutí týkajúcich sa dočasnej starostlivosti a úpravy styku matky s dieťaťom.

44. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že okrem preukázania skutočnosti, že dňa 06.09.2019 odišla maloletá V. so svojim otcom, matka hodnoverným spôsobom neosvedčila skutočnosti, že život, zdravie maloletej V. je v ohrození resp. ďalšie tvrdenia o možnom podávaní utlmujúcich liekov maloletej, izolovaní maloletej a pod. V danej súvislosti odvolací súd pripomína, že maloletá V. bola zverená do dočasnej starostlivosti otcovi a teda v súlade s týmto rozhodnutím súdu je aj aktuálny stav. Je na zodpovednosti otca, aby vysvetlil v škole (triednej učiteľke, riaditeľovi školy), resp. príslušným orgánom (ÚPSVaR), z akých dôvodov sa maloletá V. v poslednom období nezúčastňovala vyučovacieho procesu. Rovnako je povinnosťou otca informovať matku o dieťati (ktorú si otec v ostatnom období plnil, čo vyplynulo z podaní matky) a umožniť matke realizáciu rodičovských práv - práva styku s maloletou. Z posledného písomného podania matky (doručeného odvolaciemu súdu 30.09.2019) je zrejmé, že otec v danej situácii zvolil u maloletej individuálnu výučbu, ktorá mu bola školou umožnená. Bez ohľadu na hodnotenie zvoleného spôsobu vyučovania pre maloletú, (čo presahuje predmet tohto konania), v spojení s poslednými udalosťami, najmä návratom dieťaťa do starostlivosti otca, evidentného sporu rodičov ohľadne školy, ktorú má maloletá navštevovať, je zrejmé, že otec zvolil spôsob absolvovania povinnej školskej dochádzky, ktorý mu zákon umožňuje (§ 24 až § 26 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní /školský zákon/). Ním zvolený spôsob výučby kladie omnoho vyššie nároky na otca ako osoby zodpovednej na jej zabezpečenie a zvládnutie. Vyhodnotením matkou tvrdých, ale neosvedčených okolností, odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli naplnené zákonné podmienky pre matkou navrhovanú a žiadanú predbežnú súdnu ochranu v zmysle ust. § 365 CMP. Súčasne tieto udalosti nemali vplyv

na zmenu názoru odvolacieho súdu vyjadreného v súvislosti s vyššie realizovanou prieskumnou činnosťou napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Z uvedených dôvodov odvolací súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z 08.09.2019 ako nedôvodný zamietol.

45. Bude povinnosťou otca v súvislosti s prebiehajúcim individuálnym vzdelávaním maloletej zabezpečiť aj stretnutie matky s maloletou v zmysle pravidiel stanovených týmto rozhodnutím. Individuálny učebný plán, ktorý sa dá dohodnúť so zákonným zástupcom, musí totiž rešpektovať pravidlá úpravy styku určené v tomto rozhodnutí a nesmie slúžiť ako nástroj na zneužitie.

46. Pokiaľ odvolateľka napadla rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu, t. j. vrátane výroku I. napadnutého rozhodnutia, ktorým okresný súd zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze styku matky s maloletou V., proti tejto jeho matka nebola oprávnená podať opravný prostriedok.

47. Účastník konania môže totiž napadnúť rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Odvolanie môže podať strana/účastník konania, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Aj keď je matka účastníčkou konania, nespĺňa subjektívny predpoklad na podanie odvolania proti výroku I. napadnutého uznesenia. Subjektívnym predpokladom na podanie odvolania je, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vyznelo v neprospech odvolateľky. Neprospech sa spravidla prejavuje v neúspechu vo veci samej alebo v rozhodnutí procesnej povahy, ktoré znamená pre stranu/účastníka konania ujmu. Z uvedeného vyplýva, že na podanie odvolania je oprávnená tá strana sporu/účastník konania, ktorej bola rozhodnutím súdu prvej inštancie spôsobená ujma, ktorá priamo vyplýva z posúdenia práv a povinností strán sporu/účastníkov konania; podstatné je porovnanie výsledku sporu/konania s nárokom uplatneným navrhovateľom (otcom), v danom prípade (návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia), nie však subjektívne presvedčenie matky o dôsledkoch vyplývajúcich preň ňu z rozhodnutia súdu prvej inštancie. V uvedených súvislostiach je zrejmé, že výrokom I. napadnutého uznesenia bol zamietnutý návrh otca v prospech matky (nebol nariadený zákaz styku matky s maloletou V.). Matka teda nemala dôvod napádať tento výrok uznesenia okresného súdu a v konečnom dôsledku viedlo odvolací súd k odmietnutiu odvolania matky v tejto časti (§ 386 písm. b/ CSP).

48. Záverom odvolací súd opätovne dodáva, že závery konštatované v tomto rozhodnutí neprejudikujú rozhodnutie vo veci samej, v ktorom budú vykonané dôkazy v širšom rozsahu na preukázanie tvrdených skutočností.

49. O trovách odvolacieho konania krajský súd nerozhodoval, nakoľko v zmysle návrhu otca prebieha konanie vo veci samej, ktoré doposiaľ nie je skončené.

50. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.